

k dovozní a vývozní komisi, která tou dobou již neexistovala, vyřídil úřad pro zahraniční obchod.

Ve věci samé jest sporno, přísluší-li straně, která poplatek za povolení k dovozu zaplatila, nárok na jeho vrácení, když povolení nepoužila. Stížnost hájí tento nárok vycházejíc z náhledu, že poplatek 12.000 Kč, který stěžovatelé zaplatili, jest poplatek z dovozu, jež dlužno vrátiti vždycky, jakmile strana prokáže, že povolený dovoz nebyl uskutečněn. Názor ten není správný. Podle všech svrchu citovaných předpisů zákonných a podle § 12 nař. ze dne 13. července 1920 č. 442 sb. z. a n., kterým se provádí zákon ze dne 24. června 1920, č. 418 sb. z. a n., vybírala dříve československá vývozní a dovozní komise, po ní pak úřad pro zahraniční obchod poplatky za povolení k dovozu nebo vývozu a za potvrzení, jež udílí a vystavuje, a poplatky ty slouží ke hrazení nákladů tohoto úřadu. Zkrácení poplatku toho se trestá podle důchodkového tr. zák.

Povinnost zaplatiti poplatek vzniká tedy udělením povolení nebo vystavením potvrzení. Jak strana s povolením k dovozu nebo vývozu naloží, použije-li ho či nikoliv, a v tomto případě, nedošlo-li k použití povolení s vůlí strany či proti její vůli, a to opět její vinou či bez jejího zavinění, o tom a o důsledcích z těchto okolností nemá žádný ze zákonů svrchu citovaných žádného pozitivního ustanovení a dlužno proto okolnosti ty pokládati za právně irelevantní; obzvláště nelze z nich dovozovati, že by poplatek zaplacený za udělení povolení k dovozu mohl býti jako indebitum zpět požadován, když by z dovozu zcela nebo z části sešlo.

Žalovaný úřad ovšem vyhláškou ze dne 13. července 1920 č. 87.377, ve sbírce zákonů a nařízení neuveřejněnou oznámil, že poplatek vybíraný dle § 3 zákona ze dne 24. června 1920 č. 418 sb. z. a n. se sice nevrací, že však ve výjimečných případech se poplatky tyto vracejí, když strana prokáže svoji nevinu na zmaření obchodu, k němuž povolení obdržela, a podá-li žádost o vrácení v preklusivní lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy projde prováděcí lhůta povolení.

Tímto projevem úřad pro zahraniční obchod zachoval si právo podle svého volného uvážení a své svobodné vůle poplatek ve výjimečných případech straně vrátiti a stanovil podmínky, za kterých se to státi může. Mezi podmínkami těmi jest také požadavek, aby žádost o vrácení byla podána ve 3měsíční lhůtě ode dne, kdy prošla lhůta k provedení dovozu nebo vývozu ustanovená.

V daném případě nemůže se strana cítiti poškozenou, když ani nedodržela lhůtu k podání žádosti o vrácení poplatku předepsanou a nesplnila předpoklad pro výjimečné vrácení poplatku stanovený.

Bylo proto stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

#### Č. 1055.

**Pozemková reforma:** \* Státní pozemkový úřad nemůže odmítnouti souhlas s propachtováním zabrané nemovitosti dle § 7 zák. zábor. jen proto, že dotčené pozemky jsou pojaty do pracovního plánu za příčinou definitivního provedení pozemkové reformy.

(Nález ze dne 13. prosince 1921 č. 16.768.)

Věc: Josef K. a Eduš G. v D. proti státnímu pozemkovému úřadu v Praze stran neschválení pachtovních smluv.

**V ýrok:** Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

**D ů v o d y:** Naříkaným rozhodnutím neschválil žalovaný úřad pachtovní smlouvy uzavřené mezi majitelem velkostatků D. a F. a stěžovateli stran pozemků od těchto velkostatků s odůvodněním, že pozemky ty pojaty jsou do pracovního plánu za příčinou definitivního provedení pozemkové reformy.

O stížnosti podané proti tomuto rozhodnutí uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Nejvyšší správní soud vyslovil již opětně v nálezech svých (srovnej náleze ze dne 21. října 1920 č. 8338, Boh. č. 557) právní názor, že udělení úředního souhlasu k právní dispozici se zabraným majetkem nemovitým jest výkonem úřední moci, jež pohybovati se může toliko v mezích daných účelem zákona, který soukromé vlastnictví jen potud omezuje, pokud toho je potřebí k provedení zamýšlené reformy pozemkové, určené svým obsahem již v §§ 1 a 10 zábor. zák.

Žalovaný úřad odepřel svůj souhlas k pachtovní smlouvě o pozemcích od zabraných velkostatků jediné z toho důvodu, že pozemky ty pojaty jsou do pracovního plánu za příčinou definitivního provedení pozemkové reformy.

Právem vidí v tom stížnost překročení mezí, jež žalovanému úřadu při volné jeho úvaze jsou dány.

Mluví § 7 zábor. zák. o úředním souhlasu s pronájmem zabraného majetku. Již z toho je patrné, že zákon sám nepokládá propachtování zabraného majetku za úkon, který by stál v nesmiřitelné protivě k účelům pozemkové reformy. Podrobil-li zákon i smlouvy pachtovní doзору státního pozemkového úřadu, učinil tak jen ve snaze, aby úřad ten při uzavírání těchto smluv v principu přípustných bděl nad tím, aby v ně nebylo pojato ustanovení ohrožující budoucí provádění reformy pozemkové. Pacht sám však nijak nestojí v cestě pozemkové reformě, zejména akci přidělové, nýbrž naopak pachtýř právě tak jako propachtovatel musí se podrobiti všem obmezením a akcím podle zákonů o pozemkové reformě prováděným.

Jde tedy přes meze zákony o pozemkové reformě vytčené, odepřel-li žalovaný úřad souhlas svůj k pachtovní smlouvě stěžovateli jako pachtýři uzavřené jen z toho důvodu, že pachtované pozemky pojaty jsou do pracovního plánu za příčinou definitivního provedení pozemkové reformy.

Jeví se proto naříkané rozhodnutí v rozporu se zněním i intencí zákona a muselo dle § 7 zák. o správ. soudě býti zrušeno.

#### Č. 1056.

**Přijetí do obecního svazku (Slovensko): I. O podmínkách pro nabytí domovského práva dle § 10 zák. čl. XXII. z r. 1886. — II. Usnesení městské rady Košické, kterým uznala po 28. října 1918 domovskou příslušnost maďarského státního občana v Košicích proti předpisu § 16 zák. čl. V. z r. 1903, jest absolutně zmatečné a může býti dozorcím úřadem kdykoli zrušeno. — III. Skutečnost, že volební soud ověřil volbu určité osoby poslancem Nár. shromáždění, nenahrazuje autoritativní výrok o domovské příslušnosti a státním občanství osoby té. — IV. Význam ustanovení smlouvy Saint-Germainské o úpravě státního občanství v r. čsl.**